

TEKI ŹRÓDŁOWE

Obraz stanu wojennego
w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Oddział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwić odbiór dokumentu.

1982, luty 8
Teleks nr 65

AP Legnica, KW PZPR, sygn. 750
maszynopis

Miniona doba i dzień dzisiejszy minęły w województwie legnickim bez poważniejszych naruszeń prawa stanu wojennego.

Wczoraj w Lubinie na pawilonach rzemieślniczych wymalowano znak Polski Walczącej oraz napis: „KPN walczy”. W nocy we wsi Parchów (gm. Chocianów) na przystanku PKS wymalowano czerwoną farbą odblaskową znak PW oraz następujące napisy: „ZOMO – gestapo Jaruzelskiego, śmierć wrogom, śmierć czerwonym, jeszcze Polska nie zginęła, „Solidarność”, precz z juntą Przymanowskiego błaznem Sejmu”.

W ostatnich dniach otrzymaliśmy sporą ilość opinii ze środowiska wiejskiego, stąd niniejszą informację poświęcamy głównie tym kwestiom.

Problemem, który wywołuje najwięcej dyskusji na wsi jest duży wzrost cen usług. Większość wypowiadających się wyraża obawy, że jego konsekwencją może być upadek gospodarstw małych i średnich. Są sygnały, że niektórzy rolnicy noszą się z zamiarem zrezygnowania z prowadzonej dotychczas działalności. Mówi się, że wysokie ceny usług spowodują powstanie „plebsu wiejskiego”, ponieważ w gospodarstwach niewielkich jest stosunkowo dużo siły roboczej. Niektóre spółdzielnie kółek rolniczych (m.in. z rejonu jaworskiego) nie mają zamówień na usługi, stąd obawy o to, skąd będą brane środki na wypłacenie wynagrodzeń pracownikom tych jednostek. Zgłaszane są propozycje, by „usługi rolnicze były dotowane z budżetu państwa ze środków na mechanizację, bądź, by istniała możliwość ustalania cen przez rady spółdzielni w oparciu o własną kalkulację.

Nadal rolnicy krytycznie oceniają relację cen zaopatrzeniowych i skupu płodów rolnych. Ich zdaniem w chwili obecnej oplota się produkować tylko mleko. Negatywnie przyjęta została propozycja ceny ciągnika – „dlaczego ciągnik C-330 ma kosztować aż 315 tys. zł? To teraz ciągnik jest droższy niż najtańszy samochód. Tego dotąd nigdy nie było. Co my wreszcie popieramy – produkcję maszyn rolniczych czy motoryzację?”.

Nadal są kłopoty z realizacją talonów za sprzedaż wiązaną. Rolnicy są zawiedzeni – „znów nas oszukano”. Brakuje węgla na realizację zobowiązań z tytułu sprzedaży żywca oraz na cele socjalne.

Instancje partyjne i administracja terenowa podejmują różnorodne działania, których celem jest zaktywizowanie skupu zboża. W wielu gminach zespoły (sekretarze KG, naczelnicy, służba rolna) docierają do sekretarzy wiejskich POP, sołtysów oraz rolników indywidualnych i bezpośrednio w gospodarstwach prowadzą rozmowy na ten temat. Z wypowiedzi rolników wynika, że jeżeli państwo zabezpieczy pełną podaż ziarna siewnego oraz otręby (np. za 100 kg zboża – 40 kg otrąb), to „kłopotów z chlebem nie powinno być”. Zgłaszane

są pytania jak potraktowani zostaną ci rolnicy w przydziale ziarna siewnego, którzy wcześniej wywiązali się z kontraktacji i sprzedali – na apel władz – dodatkowe ilości zboża.

Spora ilość pytań i opinii dotyczy realizacji umów kontraktacyjnych i przysługujących bonifikat. Rolnicy pytają: „co oznacza terminowe wywiązywanie się z kontraktacji, czy będą wypłacane np. bonifikaty w przypadku niekorzystnych warunków atmosferycznych w danym roku. Przecież umowy zawiera się dużo wcześniej”.

Wśród członków RSP obserwuje się duże rozgoryczenie (informowaliśmy o tym wcześniej) z powodu pozbawienia ich przydziałów kartkowych i rekompensat. Niektórzy podejmują decyzje o wystąpieniu z RSP.

Aktyw partyjny ze środowiska wiejskiego stwierdza, że działające tam POP przeżywają obecnie pewien kryzys. I sekretarze POP mówią: „nie ma argumentów, nie ma z czym iść do ludzi, polityka rolna jest niestabilna, brak środków produkcji rolnej”. Na zebraniach partyjnych często padają stwierdzenia: „czy ci ludzie, którzy określają zadania dla wsi znają choć trochę obecne realia rolnictwa, bo są wątpliwości co do ich fachowości”, „towarzysze Michałek, Wojtecki i Malinowski powinni ruszyć w teren i posłuchać co mówią rolnicy. Władze spotykają się z robotnikami, a o środowisku wiejskim dalej się nie pamięta”.

Dziś odbyło się pierwsze, organizacyjne posiedzenie zespołu do spraw cen przy KW PZPR, powołanego na mocy dyrektywy Sekretariatu KC PZPR.

W skład zespołu powołano 13 osób, w tym przedstawicieli: NBP, OZDPiKF, NOT, PTE, Wydziału Handlu i Usług UW, pionów handlowych oraz I sekretarzy zakładów produkujących na rynek. Jest to skład podstawowy, który będzie uzupełniany – jeśli zajdzie taka potrzeba – o przedstawicieli zakładowych komisji ds. cen.

Zespołowi przewodniczy dyrektor NBP.

Sekretarz KW PZPR

Zbigniew Korpaczewski

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom IV
Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Joanna Wagner-Głowińska, Wydawnictwo GAJT 1991 s.c.

Publikacja w ramach projektu: *40. rocznica stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym 1981–1983*, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023